

Søndbjerg Foreningens kampplads 1995- 2003.

Landsognets Kirke og Kulturkamp, med præstegården som centrum.

Til Søndbjerg-folket. Tilflyttere samt kendte ansigter.

Restaurering / ombygning af Søndbjerg-bageri på Ballevej, samt beboelsen hertil, er i øjeblikket inde i den lovpligtige høringsfase, hvor naboer, deriblandt Søndbjerg Menighedsråd, Søndbjerg Foreningen med Søndbjerg Boligfornyelse, har lejlighed til at gøre indsigelse til Thyholm Kommune, der herefter retter henvendelse til ejer og bygherre, Boligselskabet Midt/ Vest. Søndbjerg-folket har udsigt til at få endnu et par velfungerende bygninger føjet til de andre Byfornyelses-huse, der gennem de sidste åringer, er opført i landsbyen, med udgangspunkt i såvel private samt Søndbjerg Foreningens, Boligfornyelses aktiviteter. Havde Søndbjerg-foreningen ikke eksisteret og været vågen sammen med naboer til bageriet, havde ejeren sandsynlig været "Låsby-Svendsen," der var en tur i Søndbjerg for et par år siden, og vi må sige, det satte ekstra gang i sagerne.

Søndbjerg Foreningen er i arbejdstøjet og lever et aktivt foreningsliv under vort motto at "bevare, forny og udvikle vor landsby." Foreningens mødevirksomhed er de senere år blevet til et dagligt konkret arbejdsindsats, og ikke så megen snak. I øjeblikket bemander foreningens medlemmer vitalt funktioner i de projekter, der er søsat, gennem foreningens arbejde. Nødvendig tiltag for et sundt landsbyliv, med mange tilflyttere. Det er krævende opgaver som f. eks. den daglige ledelse af Søndbjerg Fjernvarme, der er en stor, men ulønnet indsats for Søndbjergs ve og vel.

Arbejde i menighedsrådet, der står i centrum for landsbyens kirke og kulturliv, ikke mindst i disse år, hvor der er så megen tale om struktur i næsten alle samfundssammenhænge. Bestyrelses og udvalgsopgaver i Egnshistorisk museum Apotekergården giver ideer, men koster også tid og kræfter, særlig i forbindelse det forgangne jubilæumsår, der blev markeret med et særdeles flot fest, der gav genlyd langt ud over kommunegrænsen.

Ja, der kaldes på erfaringsgrundlaget, der er udviklet omkring de mange projekter i Søndbjerg Præstegård, hvor konfirmandlokalet er fælles mødelokale for mange af sognets aktiviteter. Der er salmebøgerne, arbejdstegninger til projektet Hospice, det nye graverfasaliteter til Odby Kirke, Bodil Kålunds udsmykningsoplæg, plakatudkast til Sydthys konfirmandtræf på Søndbjerg Ungdomsskole o.s.v. Når man tager i betragtning at Thyholms præster holder fanen højt, og næsten ingen messefald har, står det godt til med deres hovedopgave, gudstjenesterne i højsædet, og det en livgivende inspirationskilde for sognelivet. I Søndbjerg- Odby sogn, har livet i præstegården ydet et løft til Sydthy Kirkehøjskole, udvirket tjenester til Skole-kirke- Samarbejdet, sendt konstruktive bevægelser gennem Sydthy Menighedsrådsforening, så dets landsmøder og folketing har rettet opmærksomheden, mod det lille landsogn. Værestedet, den fælleskommunale kulturformidling omkring Egnsmuseet Apotekergården i Søndbjerg, virker også som inspiration og en samlende drivkraft for lokalområderne på Thyholm.

Hovedkraften er sognepræsten i Søndbjerg, der på grund af alvorlig sygdom i familien, har haft Søndbjerg Præstegård som nødvendig mødested og udgangspunkt, for sit virke. Det har krævet en nøje planlægning med familiens hjemmehjælper, for at være borte fra præstegården, men her er det værd at huske Luthers ord om, at vi alle er præster for hinanden, så sognet skulle ikke mangle opmærksomhed. Derfor må folket komme til præstegården, hvor de altid er velkommen, og de kommer ikke tomhændet derfra, men med gnist og tro på deres livsopgave. Præstegården er på denne måde blevet det kirkelige, kulturelle og sociale centrum, hvorfra der udgår ringe i vandet" til alle samfundslag og funktioner.

Søndbjerg Foreningen er et barn af denne præstegårdsaktivitet. Som T.V. Midt /Vest undrende rettede opmærksomheden på, ved optagelserne til udsendelsesrækken "Årets Landsby" Her har vi den helhedsstruktur, som så mange leder efter, et gammelt og dog ungt "tingsted" i landsbymidten hvor fælleslivet udgår fra.

Engang imellem er der helt stille i præstegården. Præsten, Poul Hansen er med følge rejst til

hovedstaden, for at fremlægge en sag i et af folketingets mange udvalg. Delegationerne vender hjem fordøjer og samler stof, venter på resultatet, supplere med indlæg i aviserne, modtager og svare igen på mails. Med tiden kan resultatet findes i den kirkelige lovgivning, til gavn for menighedsrådsforeningen, og kirkelivet. Delegationerne til København er sammensat af Thyholmere og andre gode Thybofolk med visioner om, at rette op på det ”Skæve Danmark,” forhandlinger til gavn for landsbysamfundene, eller etablering af de hårdt tiltrængte hospicepladser, som skiftende regeringer har skiltet med, men aldrig rigtig har fået gjort noget ved. Måske er det femtidsmusikken om strukturændringer i amt og kommune sammenhænge, der lammer de ansvarlige politikere, vi andre praktiske folk ved, at selv med strukturændringer, er der ”mindsteenheder,” nærdemokratiets sociale og kulturbundne livsmønstre, der ikke ændre sig, sammen med teknokraternes nye streger på danmarkskortet. Vi ved det, fordi ”mindsteenhederne” er funderet i kulturelle, og menneskelig varm og sund livserfaring, helhedsstrukturen. Skolespørgsmål i høj og efterskoleverden, folkeskole og friskolen, debateres i konfirmandstuen og sættes på praktisk form, klar til brug. Andre gange går trafikken den modsatte vej, energiministeriet vil se vort varmeværk, der er landets mindste. Udflugter med amtspolitikere, der ved selvsyn vil opleve Sønderjylland Foreningens projekter og møde ægte ”Landsbytosser.” Kirkeministre, og biskopper, eller talere fra udland betræder talerstolen til de årlige grundlovsmøder i præstegårdshaven arengere af menighedsrådet, bakket op af sognets andre foreninger. I øjeblikket arbejdes der på, at arengere en udstilling om Sønderjyllandpræsten Jakob Nicolaj Wilse i form af en stor udstilling, der skal danne ramme om en dramatisk og musikalsk præsentation af vor store kulturpersonlighed, fra Sønderjylland, der rejste til Norge og siden blev kendt i resten af Europa. Forestillingen er allerede vist i Norge og Sverige. Sønderjylland kan løfte opgaven i et samarbejde med Sønderjylland Ungdomsskole. Sønderjylland Foreningen med Sønderjylland Boligfornyelses Selskabet, har i nærmeste fremtid planer om, at arbejde for en bedre vejføring af Ballevejs udmunding i Sønderjyllandstrandvej. Alternativ garageforhold til de nye huse på bageriets grund, endvidere erfare vi, at menighedsrådet foreslår, at den gamle kirke-stig gennem bagergrunden nedlægges. Den mest tidskrævende opgave Sønderjylland-foreningen blev sat på i år, var dog at undersøge mulighederne for at føre Sønderjylland købmandshandel videre, som kunde-eget forretning. Det var borgermødet i Sønderjylland Præstegård, der gav denne opfordring til foreningen, da der viste sig vilje til, blandt mødedeltagerne, at binde sig til et fast beløb om måneden, i sådan en forretningsordning. Gennemsnit af mødedeltageres tilsagn var på 2000 kr. om måneden, et tilfredsstillende udgangspunkt. Foreningen opstillede budget sammen med konsulenter fra mulige leverandører, indhentede tilbud, opstillede leveringsmuligheder og prislister, der kunne tilfredsstille almindelige husstande og storforbrugernes behov. Vi skulle kunne garantere forsynings-sikkerhed, pris og kvalitet. Vi nåede til et godt resultat, efter mange ihærdige bestræbelser, orienterede husstande og skolerne, som alligevel ikke ønskede samarbejdet i øjeblikket. Ja, sådan kan man brænder ildsjæle ud, i hvert fald for en tid. Det var blevet sommerferie og handlen gik udenom Sønderjylland Købmandsforening, i det gule hus på ”Kastanietorvet” ved Apotekergården. Sønderjylland Foreningens store arbejde med denne opgave, kommer måske Sønderjylland til gavn, på en eller anden måde, en skønne dag.. Juletræ til tiden, i bymidten, var en af de nemme opgaver, men ikke uden betydning. Repræsentation i debatten om skolestrukturen i kommunen og vort eget nær-område, er stadig i gang. Værtskab for besøgende i byen, i anledning af Landdistrikternes- uge, forløb i efterårsferien. Vi var dog kede af, at Sønderjylland-borgerne ikke fik afviklet deres sommerfest i Obels maskinhus i år, men noterede os, at en række forældre med børn, tog et initiativ til, et par måneder med en ugentlig leg -eftermiddag i hallen på Sønderjylland Ungdomsskole. Ved Sønderjylland Foreningens ordinære generalforsamling d. 28 marts kl.19,30 i Sønderjylland Præstegård, kan vi se, på året der gik, diskutere de indkommende forslag, efterse tegninger til bageriet og andre Ballevejsprojekter, og få lejlighed til at hylle Hans Ebderup, for det smukke nybyggeri af ”Bjarnes hus” på kirkepladsen. Tilflytterne får igen en lejlighed til at møde naboer, genboer og andre, til den medbragte kaffe og kage. Medlemmerne af foreningen, har stemmeret til

generalforsamlingsvalgene,

andre må nøjes med snakken ved kaffen, men vi må hele tiden huske, samtalen er livet bag handlingsresultaterne. Vel mødt.

Hilsen Sønderbjerg Foreningen, ved formanden, Holger Quist Nielsen.